

Fondrapport för projektet Ett Rent Östersjön 1/2015 (4.3.2015)

Situation 31.12.2014	euro
Donationer	11,1 MEUR
Använda medel	8,6 MEUR
Pågående projekt	1,7 MEUR

Målen med projekten Ett Rent Östersjön

John Nurminens Stiftelses projekt Ett Rent Östersjön förebygger eutrofiering av Östersjön och minskar fosforutsläppen. **Målet är att genomföra de kostnadseffektiva åtgärder med vilka Östersjöns tillstånd förbättras ansevärt före 2025.**

Sammanlagt sex personer arbetar med projekten och stödåtgärderna för dem, varav två på deltid.

Projektens utveckling

Projekten som rör fosforavskiljningssystem vid avloppsreningsverken i städerna Gattjina och Viborg i nordvästra Ryssland går framåt. Den första utrustningen till Gattjina, en anläggning för kemisk borttagning av fosfor, levererades till vattenverket i mars 2015. För projektet i Viborg har man beviljats den officiella registreringen hos de ryska myndigheterna som krävs för import av utrustningen. Stiftelsen ansvarar för anskaffningen av utrustning i Viborg och Gattjina medan vattenverken ansvarar för installations- och byggkostnaderna.

Baltic Sea Action Plan Trust Fund beviljade i september 2014 tilläggsfinansiering till hönsgården Udarniks och stiftelsens samprojekt. Med finansiering ska ett filtreringssystem skaffas till gården, med hjälp av vilket man kan hantera avrinningen från gödselbassängerna och därmed minska näringsutsläpp i närliggande vattendrag. Under 2015 skaffas till hönsgårdens område ett filtreringssystem för hantering av det fosforhaltiga avrinningsvattnet från åkrarna och under 2016 filter för hantering av avrinning från gödselbassängerna.

På hösten 2014 avslutades stiftelsens andra projekt som delfinansierades av EU:s Östersjöprogram, projektet PRESTO (Project on Reduction of Eutrophication of the Sea Today). Inom ramen för projektet investerades det i effektiviserad avskiljning av näringsämnen vid avloppsreningsverk i tre städer i Vitryssland: Grodno, Vitebsk och Molodetjno.

Stiftelsen har också fortsatt sitt samarbete med vattenverket i Brest för att förbättra styrsystemet för fosforavskiljningsprocessen och medverkat i bedömningen av funktionen hos reningssystemet för det fosforhaltiga avrinningsvattnet från gipshögen vid gödselbassängen Fosforit i Kingisepp. Konsultföretaget Atkins publicerar den slutliga rapporten om funktionen hos Fosforits reningssystem under våren 2015.

För att minska eutrofieringen har stiftelsen dessutom koordinerat projektet Tankerskydd, vars mål är att minska risken för en stor oljeolycka i Finska viken. Inom ramen för projektet har man utvecklat och piloterat navigeringstjänsten ENSI. Under 2014 har man tillsammans med Trafikverket övervakat hur tjänsten ENSI förlöper.

Nya projekt

I mars 2015 startade stiftelsen Närfiskeprojektet i Skärgårdshavet, vars syfte är att avlägsna näringsämnen från Skärgårdshavet genom riktat fiske. Av karpfiskar tillverkas fiskbiffar till kommunerna

i Åbonejden, på så sätt framställs etiskt protein till konsumenterna och Skärgårdshavets välmående främjas.

Man har för avsikt att minska belastningen av närings- och skadliga ämnen i Polen och de baltiska länderna med projektet BEST (Better Efficiency for Sewage Management), som för närvarande är under beredning. Målet för projektet NutriTrade, som också är under beredning, är att bygga en fungerande handel med näringsutsläpp i Östersjöområdet och möjliggöra "fosforneutralitet" för olika aktörer (t.ex. kommuner). Finansiering söks till båda projekten från EU:s finansieringsprogram.

Stiftelsen är med och utreder ett nytt och lovande sätt att minska utsläppen från lantbruket genom att strö ut gips på åkrarna för att binda näringsämnen.

Anskaffning av medel och att uppnå målen

Fram till 31.12.2014 hade stiftelsen samlat in sammanlagt cirka 11,1 miljoner euro till projekten Ett Rent Östersjön, av vilket cirka 8,6 miljoner euro har använts för genomförande av projekten. Det belopp som har reserverats för pågående och planerade projekt är 1,7 miljoner euro.

Intäkterna av anskaffningen av medel uppgick år 2014 till totalt 1 000 709 euro. Av detta var företagens andel 74 %, privata donationer 10 %, offentlig finansiering 15 % och avkastning från placeringsverksamhet 1 %. Det totala beloppet donationer är i samma storleksklass som tidigare år, när man inte beaktar andelen stöd från den offentliga sektorn.

Projekten Ett Rent Östersjön har nått en brytpunkt både när det gäller anskaffning av medel och projektens mål. Arbetet måste dock fortsätta. Målet är att under åren 2015–2025 samla in totalt 20 miljoner euro, med vilka de kostnadseffektiva projekten som förbättrar situationen i Östersjön kan förverkligas. Genom att utveckla anskaffningen av medel från privatpersoner ska man underlätta att målet uppnås. En ny webbplats www.puhdasmeri.fi (på finska), där alla kan rädda en egen bit av Östersjön öppnades i februari 2015.

Projektobjekt	Fosforton
Avloppsreningsverket i S:t Petersburg	1000
PURE-projektet (6 objekt)	500
PRESTO-projektet (7 objekt)	500
Avloppsreningsverket i Gattjina (pågår)	30
Avloppsreningsverket i Viborg (pågår)	20
Hönsgården i Udarnik (pågår)	20
Tot.	2070

Hittills har projekt genomförts på totalt 17 platser, varav 14 har slutförts. Dessutom har John Nurminens stiftelse medverkat genom att erbjuda teknisk expertis vid gödselafabriken i Kingisepp och avloppsreningsverket i Warszawa och därigenom bidragit till minskningen av fosforutsläppen. De åtgärder som man sommaren 2015 sett att haft störst inverkan på läget i Finska viken är avlägsnandet av näringsämnen ur avfallsvattnet från S:t Petersburg och stoppandet av fosforutsläpp från högen med avfallsgips i Kingisepp.

**PUHDAS
ITÄMERI**

John Nurminens Stiftelse

JOHN NURMISEN SÄÄTIÖ